

Po Jugoslaviji

Novi proračun hrvatske banovine. Proračun banovine Hrvatske, ki je stopil v veljavo dne 1. januarja 1941, znaša 1 milijardo, 827 milijonov in 372 tisoč dinarjev ter je zvišan od lanskega za 376.372.000 din. Povišanje je nastalo zaradi druginje in raznih drugih večjih potreb. Predvsem so povečani izdatki za prosveto, kmetijstvo, živnozdravniško pomoč ter za razna tehnična dela. Vsa važnejša dela se

bodo izvršila s posojili. Za javna dela se bodo morala najeti nova sredstva z notranjim posojilom. Banovinski dohodki so izenačeni z izdatki. Glavni banovinski dohodki so neposredni davki, takse in trošarine. Splošna banovinska doklada je povišana od 25 na 50%. Kar se tiče trošarin, jih bo morala banovina povišati, kakor je to že storila država.

Novice iz domačih krajev

Posledice poledice. Dne 2. januarja je povzročilo pršenje dežja poledico, ki je bila zelo nevarna za pešce in vozila. Četrtekova poledica je zahtevala samo v Mariboru osem ponesrečencev, ki so se zatekli z raznimi poškodbami v bolnišnico. Mariborska mestna avtobusa, ki sta bila namenjena v četrtek v Mursko Soboto in Ljutomer, sta se morala vrniti radi preveč oledenele ceste, ker nista mogla vkljub verigam zmagati z ledom pokritih strmin.

Izgubljen denar in dragocenosti. Franc Kol, živinski trgovec z Mejskega hriba pri Mariboru, je izgubil na dvorišču mariborske mestne klavnice denarnico z 21 stotaki. Dalje sta izgubili v Mariboru žena živnozdravnikarja Marija Zarnik 1000 din vredno zlato zapestnico, soproga davčnega uradnika Ljudmila Vesel pa 800 din vreden zlat prstan z rubinom.

Odbijači vlaka so stisnili 29 letnega poštnega uslužbenca Franca Šoberja iz Sp. Polskave. Ob priliki nakladanja vreč na vlak na železniški postaji Pragersko je zašel med odbijače vlaka, ki so ga stisnili in hudo poškodovali. Ponesrečenec je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico.

Nesreča pri smučanju. Dne 22. decembra se je hudo ponesrečil Franc Arnejčič, posestniški sin iz Gradišča pri Sv. Barbari v Halozah. Pri smučanju je padel tako nesrečno, da si je s palico predrl lice in se nahaja v ptujski bolnišnici. — Deca, ne smučajte se na strmih mestih, če niste v smučanju prav dobro izvežbani! Vsi pravi smučarji se tega posebej učijo na tečajih, pa se še godijo nesreče. Ne bodite preveč drzni in ne posnemajte vsega, kar vidite, pa ne znate!

Od avtomobila povoženi cigán zmrznul. Na cesti Murska Sobota-Radgona je povozil neznan avtomobilist pred Sočičevu gostilno v Črnelavcih cigana Štefana Horvata, ki je bil daleč na okrog znan pod imenom »Štef logar«. Povoženega je zavlekel na kup gramoza in ga je pustil tamkaj v mrzli noči s prebitim

čelom ter zlomljeno nogo. Ko so našli povoženega mimo idoč, je bil že ves trd.

Smrtna nesreča pri sekanju drv. Dne 28. decembra je 21 letni čevljarški pomočnik Štefan Zdravec pomagal svojemu mojstru sekati drva, ki so stala v močvirnatem kraju. Ko je šlo delo h kraju in je Zdravec z nekim drugim fantom preko leda nesel zadnji jelšev hloč, mu je spodrsnilo ter je padel na obraz. Padec je bil tako hud, da je fanta takoj obila kri in je nezavesten obležal. Poklicali so zdravnika, ki je fanta odpeljal v soboško bolnišnico, a mu tudi tam niso mogli rešiti življenja in je 30. decembra poškodbam podlegel.

Grozno dejanje v duševni zmedenosti. Pretekli teden se je neki ženski v Dobrovniku v Prekmurju nenadoma zmešala. V tem stanju je storila strašno dejanje. S kuhinjskim nožem je začela namreč rezati po telesu svojega otroka ter mu povzročila nevarne poškodbe. Otroka so prepeljali v soboško bolnišnico, nesrečno mater pa so postavili pod nadzorstvo.

Pomočnik in vajenec komaj ušla smrti. Na Silvestrovo sta zakurila železno peč v svoji sobi v Gaberju pri Celju 52 letni pekovski pomočnik M. ael Cestnik in 17 letni pekovski vajenec Miran Kovač. Zaradi pokvarjene dimniške cevi se je začel dim širiti po sobi in je strupeni plin do globoke nezvesti omamil oba speča. Ko ni bilo ob treh zjutraj nobenega na spregled, ju je šel mojster buditi in ju našel nezavestna. Reševalci so ju takoj prepeljali v bolnišnico, kjer sta zavedla. Oba bi bila ob življenje, ako bi bila še nekaj časa vdihavala strupeni plin. V isti sobi se je zgodila pred enim letom hujša nesreča. Železno peč sta zakurila pekovaška pomočnika. Zaradi pokvarjene odvajalne cevi sta se zadušila oba v spanju. Eden je bil že mrtev, ko so odkrili nesrečo, drugemu je otela zdravniška pomoč življenje.

Smrt radi opeklin. V št. Janžu na Vinski gori se je na sveti dan triletna deklica Antonija Rednekova preveč približala zakurjenemu

Zima je d... nozimi nima samo... kurjavo, top... ampak v... roške za... nedolžni pr... v ne- v... ru- žen... ga Va... ja- kem... j... Aspirin... j... lahko sme... oret, velik učinek, ali mai izdatek

Gripa! Gripa!

ASPIRIN

pomaga!

Vaška Aspirin tableta nosi znak Bayer-ovega križca

Oglaš. in prodaj. izd. št. 1881/35 od 20. januarja 1935.

štedilniku. Vnela se ji je obleka in je kljub hitremu pogašenju obleke po domačih dobila tako občutne opekline po telesu, da jim je v celjski bolnišnici podlegla.

Nekaj je treba za javnost pribiti! Kakor ob vsakem večjem cerkvenem shodu, so prišli tudi k Sv. Rupertu nad Laškimi ob času misijona številni kramarji z rožnimi venc, svetinjcami, sladkorčki in podobnimi rečmi. Res vzamejo ti ljudje mnoge težave zlasti v tako hudi zimi, kakor je letos, nase, zato jim gotovo vsak človek privošči pošten zaslužek. A vedenje teh prodajalcev je skoro splošno — samo ena izjema je bila pri Sv. Rupertu — ne le zelo vsiljivo, ampak naravnost odbijajoče: pridejo v župnišče za svoje stojnice prosit vseh mogočih reči; ko pa odhajajo, pustijo vse deske in late in stebre ne samo na mestu, ampak jih pomečejo kar sredi ceste v sneg ali blato, ne vprašajo za noben račun, se niti z besedo ne zahvalijo za prostor in ugodnosti; med seboj se do krvi stepejo za boljši prostor. Zato se svetuje vsem gospodom župnikom, oziroma upraviteljem cerkve: ob prihodu k cerkvi se naj kramarji pismeno zavežejo za dostojni red glede stojnic ter založijo za uporabo potrebnega stojničnega materiala kavejjo!

Po nedolžnem zavr. Anton Emeršič, trgovski pomočnik, uslužben pri trgovcu Franju Stumbergerju v trgovini pri borliskem mostu pri Sv. Bar. uri v Halozah, je bil obdolžen poverbe 20.000 din, katere bi naj sprejel od g. Matilde Pečnik v Ptuj. Aretiran je bil odveden v reiskovalni zapor, kjer je sedel 11 dni. Gospa Pečnik je pozneje denar našla doma, na ar je bil obdolženec izpuščen na svobodo in je za oščenenje dobil 4000 din nagrade od gospe Pečnik.

Sanatorij v Mariboru: Tyrseva ulica 19, tel. št. 23-58, je najmodernejše urejen za operacije. Enteroklinar za izpiranje debelega črevesa! Vodja specialist kirurg dr. Černič.

Podkrajški Judež

Povest iz domačih hribov

Pleša vas varuje mraz. Da je utrditev zelo učinkovit pripomoček zoper prehlade, nam kaže stare izkušnje. Zanimivo je pri tem, da plešasti ljudje, ki nudijo prepričljivo posebno široko napadališče, mnogo manj trpe za prehladi nego ljudje z normalnim lasovjem. Čudno je tudi, da se plavalasi mnogo bolj poredko prehlade nego rjavolase osebe. Zdravniki opozarjajo tudi na to, da kažejo ženske, ki jim je moda predpisala lahka in kratka oblačila, dosti manj nagnjenosti do nalezljivih obolenj v nosu, uših in grlu nego nekoč.

Kdo ve! Predsednik Združenih ameriških držav Abraham Lincoln je pomislil nekega vojaka, ki je na svojo pest zapustil polk ter obiskal

Na svojo nesrečo je Tonč, preden je izpolnil dvajset let, zašel v pest potepuhu, o katerem nihče ni prav vedel, s čim se preživlja in kaj počne, sam pa se je hvalil, da je coprnik. S tem se je potepal po hribih, zbiral z njim koreninice in rože, o katerih je »coprniki« dejal, da imajo »vražjo moč«, in se vdajal divjemu lovu. Zraven tega mu je po krčmah skrivaj stregel pri njegovih coprnijah. Od tega potepuha se je dal tudi na razne hudobije nahujskati. Če mu je kdo zabrusil v obraz: »požgalčev Tonč«, ni rekel ne besede, ponódi pa se mu je maščeval: ali mu je spustil živino iz hleva, ali mu je napeljal vodo na polje, ali mu je na prazen mlin vodo spustil, ali kaj podobnega. Pri tem je bil tako zvít, da mu nihče ni mogel dokazati, da bi bil on to in to storil. Le nekajkrat je moral za kak dan v luknjo; to ga je le še bolj razkačilo, da je vaščane še bolj mrzel.

Na poseben način pa je svoj dosežanj primerek izgubil in prišel od novega. V podkrajški fari so nekaj let sem že večkrat igrali pasijon. Predlanskim pa so tik pred uprizoritvijo, ko so bila že vsa vabila natisnjena in razposlana ter je bilo že pol vstopnic prodanih, prišli v hudo zadrego, ker je igralec, ki bi naj bil Judeža igral, dva dni pred igro zbolel. Bilo je treba drugega »Judeža« po-

iskati. Gospod kaplan so tedaj svetovali, naj bi Rebernikov Tonč bil za Judeža, že po postavi, po hudem pogledu in po laseh, ki malo na rdečkasto cikajo, bi bil primeren za to vlogo. Sprva so igralci nasprotovali; ko pa so jim gospod dopovedali, da ta vloga pač ni častna, so se vdali. Tonč se je najprej tudi branil, potem pa se je vloge v enem dnevu naučil in je tako dobro igral, da so se gledalci kar čudili. Že kar po tej prvi predstavi je bil sklep ta, da naj Tonč tudi v prihodnje igra Judeža. Od silmal se ga je prijelo ime »Judež« in še v sosednjih farah so mu rekali tako.

Najprej se je na tihem veselil novega primka. Sčasoma pa je bolj in bolj občutil, da ga ljudje ne imenujejo zaradi dobre igre pri pasijonu tako, temveč iz zaničevanja. Če se je zgodila kaka hudobija v fari, so ljudje dejali: »To je gotovo spet Judež skuhal!« Vsega je bil »Judež« kriv. To ga je še bolj zakrknilo in mu zagrenilo dušo. Sovražil je vse, svoje Judežve vloge pa le ni pustil, pri ljubila se mu je in leto nato jo je spet igral.

Julko je Tončeva igra obakrat pretresla. Ko ga je danes srečala po tej njegovi obupni borbi za življenje, se ni mogla iznebiti misli: »škoda za tega človeka s tako močjo in tako korajžo in takim talentom!« Najsi ga je morala še tako zaničevati, vedno silneje je bilo v njej sočutje.

Davno že je bil Judež za goro, Julka pa je še sedela pri studentu in se vdajala svojim mislim. Tedejci sta